

VARFÖR

SÅ

ETT GRYMT MUSIKALISKT
DRAMA OM HUR DET KAN GÅ
SÅ FRUKTANSVÄRT FEL.

X-TREM?

Varför så x-trem? är ett kulturprojekt i syfte att förebygga våldsbejakande extremism bland unga. Projektet genomförs av teaterföreningen Ung utan pung i samarbete med *Arvsfonden* och *MUCF*. Målgrupp är ungdomar i åldrarna 13–20 år, deras anhöriga och yrkesverksamma inom skola och ungdomsverksamhet.

ETT PROJEKT AV
UNG UTAN PUNG I
SAMARBETE MED
ARVSFONDEN.

PROJEKTBESKRIVNING

*Ett väldigt bra sätt att ta upp ämnet, lättsamt men också något som verkligen **går under huden**. Fältassistent*

*Samtida, skrämmande och **Black Mirror-mässig**. Lärare*

Väldigt intressant, spännande och bra gjord föreställning. Gymnasieelev

Visar mekanismerna bakom radikaliseringsprocessen. Socionom

*Föreställningen **skriver ingen på näsan**, trots att budskapet är tydligt. Svenska Dagbladet*

Varför ska din verksamhet delta i projektet?

VI BRYTER ISEN

Våldsbejakande extremism är ett laddat ämne. Genom *Ung utan pungs* musikteateröppnas dörren till detsvårapå ett lättillgängligt sätt och samtalet mellan elever, elev och lärare, unga och vuxna kan börja.

ETT TRYGGT RUM FÖR TILLIT OCH TVIVEL

Vi skapar ett samtalsklimat för att lyfta dilemman som skaver och visar hur snett det kan gå även för den som vill väl. Att människor är komplexa, felbara och föränderliga är en viktig utgångspunkt för oss.

MOTSTÅNDSKRAFT GENOM KRITISKT TÄNKANDE OCH EMPATI

Det finns inga enkla svar, men det finns alltid ett val. Våldsbejakande extremism är inget som står skrivet i pannan på vissa. Med forskning i ryggen visar vi vägen till ett förhållningssätt där eget ansvar och kritiskt tänkande bygger motståndskraft och där människosynen bygger på tillit, samförstånd och allas okränkbara värde.

Hur kan din verksamhet delta?

En kulturupplevelse
- musik och teater

Metodmaterial för
kunskap och avtryck

Föreläsningar och
workshops

Om Ung utan pung

Vi har i över 30 år gjort kultur för och med unga. Vår professionella ensemble turnerar över hela landet med föreställningar om lag och rätt, kärlek och samlevnad. Våra föreställningar har alltid ett rakt tilltal som även når de ungdomar som sällan uppskattar teater. För oss är det viktigt att allvar och besvärliga teman kan lyftas i en kultur som tillåter humor, underhållning och kritik. Vi har stor erfarenhet av samarbeten där våra föreställningar blir avstamp för att möta problem och bidra till utveckling. *Varför så x-trem?* är vårt andra samarbete med *Arvsfonden*.

Vår metod

Ett brett verktyg som utgår från första linjens perspektiv

Vårt projekt stöttar lärare, socialarbetare och andra som möter ungdomar i att hantera de frågor som rör våldsbejakande extremism i närmiljön och i samhället. Vårt fokus ligger på den direkta mänskliga situationen som kräver handfasta strategier och relevant kunskap.

Vi bygger motståndskraft med forskning och kunskap i ryggen

Både unga och vuxna som deltagit i vårt projekt ska få med sig större insikt och beredskap för att möta destruktivitet och våldsbejakande idéer. Det vi förmedlar i projektets arbete är baserat på relevant forskning och har tagits fram i tät kontakt med yrkesverksamma och experter.

Genom att se människan gör vi det komplexa mer begripligt

Kunskaper i pedagogik, psykologi och socialpsykologi kan leda oss till slutsatser och sätt att hantera det som vid en första anblick framstår som känsligt och svårt.

Ett gemensamt arbete för alla – vuxna och unga, åskådare och följare

Vårt arbete tar avstamp tidigt och brett i vardagsmiljön. Grannar, klasskamrater, socialarbetare, syskon och lärare spelar viktiga roller i varje ungs människas liv och särskilt för den som betar sig destruktivt. Våldsbejakande extremism är en angelägenhet för fler än de som oftast pekas ut.

Innehållet

Teaterföreställningen - ett grymt musikaliskt drama om hur det kan gå så fruktansvärt fel

Pjäsen kretsar kring en musikgrupp som får en ny medlem med extrema idéer som gruppen bit för bit accepterar. Publiken får följa en händelseutveckling där människovärdet förhandlas mot bekräftelse, god stämning och materiell framgång. I en situation där igenkänningsfaktorn är hög men där gränserna ständigt flyttas visas hur snabbt våld kan normaliseras.

Berättelsen väcker associationer till alla typer av extremism.

Berättelsen väcker associationer till alla typer av extremism, oavsett om det rör kriminella gäng, politiska grupperingar eller religiös fundamentalism. Sociala medier, grupstryck, våld och demokrati är teman som behandlas.

Metodmaterial för ett varaktigt avtryck

Till *Varför så x-trem?* finns en handledning som ska användas av lärare eller andra vuxna som vill arbeta med frågan tillsammans med ungdomar. Metodmaterialet ger kunskapsunderlag, handledning, övningar och diskussionsunderlag.

Övningar och diskussionsfrågor utifrån pjäsen och kunskap om gruppdynamik.

Materialet är framtaget av Eva-Lotta Hultén, författare och journalist för bl. a. Lärarförbundets tidningar, DN och P1. Hon har skrivit boken "Resan från mörkrets hjärta" där hon redogör för samband och forskning rörande gruppdynamik, våld och motstånd i såväl historiska trauman som vardagliga situationer.

Föreläsningar och workshops för ungdomar eller vuxna

Vi erbjuder föreläsningar och workshops för fördjupning. Samtliga fördjupningsaktiviteter knyter an till teaterföreställningen och är utformade för såväl en ung som en vuxen publik.

Eva-Lotta Hultén, författare och journalist - om gruppdynamik, våld och motståndskraft. I sin föreläsning förmedlar hon kunskap om vilka mekanismer inom grupper och människor som kan leda fram till lydnad och våldsutövande, och ger verktyg för att genom undervisningen bygga motståndskraft hos ungdomar.

Om socialpsykologi, våld och motståndskraft

Anders Klar, säkerhetskonsult och föreläsare - F d officer och historielärare med många års erfarenhet från Försvarens arbete i Afghanistan, Mali och Somalia. I sin föreläsning berättar han på ett kunnigt, jordnära och personligt sätt om sina erfarenheter. Anders budskap handlar om att möta avhumanisering och förenklingar med en människosyn och en historiesyn som ger hopp om förändring.

Personligt om extremism i krigsområden

Leila Baksi, socionom med mångkulturell inriktning - erbjuder workshop för igenkänning och kritiskt tänkande. Leila har mångårig erfarenhet av förebyggande och uppsökande arbete som fältassistent och projektledare. Workshopen vägleder deltagarna i att bearbeta rädsla, empati, moral och eget ansvar i ett tryggt rum.

Workshops för att bearbeta rädsla och ansvar

Lokala aktörer – anpassat till era behov. Vi har möjlighet att ordna samtal eller workshops med Polis/Socialtjänsten eller civilsamhällesaktörer för att stärka kopplingen till den lokala situationen.

I praktiken

Lilla paketet

- Teaterföreställning
- Arbetsmaterial för diskussion och övningar med ungdomar

Kostnad: 24 000 kr + resa, logi och traktamente. Arbetsmaterialet är kostnadsfritt.

En halvdag med "Varför så x-trem?"

SKRÄDDARSYTT

- Teaterföreställning
- Föreläsning
- Workshop
- Arbetsmaterial för diskussion och övningar med ungdomar

Kostnad: 38 000 kr + resa, logi och traktamente. Arbetsmaterialet är kostnadsfritt.

En heldag med "Varför så x-trem?"

SKRÄDDARSYTT

- Teaterföreställning
- Eftersnack med skådespelarna
- Föreläsningar
- Workshops
- Arbetsmaterial för diskussion och övningar med ungdomar

Kostnad: 52 000 kr + resa, logi och traktamente. Arbetsmaterialet är kostnadsfritt.

Kvällsföreställning för föräldrar

SKRÄDDARSYTT

- Teaterföreställning
- Eftersnack med experter och lokala aktörer.

Kostnad: 28 000 kr + resa, logi och traktamente.

SUBVENTIONER finns att få hos Ung utan pung, kommuner och län. Fråga oss!

VI SKRÄDDARSYR innehållet efter era omständigheter och vill gärna ta in lokala aktörer så som civilsamhälle och socialtjänst.

VI TRÄFFAR GÄRNA PERSONAL och andra vuxna efter föreställningen och alla fördjupningsaktiviteter fungerar minst lika bra för vuxna som för ungdomar.

Exempel:

från: annika.bunte@stadsskolan.se
till: hanna.cederin@ungutanpung.se
datum: 30 mars 2018 08:59
ämne: Varför så x-trem till Stadsskolan i vår!

Hej Hanna och Ung utan pung,

Vi skulle vilja boka in "Varför så x-trem?" för våra elever i åk 1-3 (220 personer) under våren! Vi vill också jobba med metodmaterialet i klassrummen efteråt.

Vi vill också ordna ett utbildningstillfälle för lärarna i syfte att stärka upp kunskaperna om hur man kan bemöta våldsbejakande extremism i skolan. Kanske kan föreläsningen med Eva-Lotta Hultén vara aktuell? Och en workshop.

Vänliga hälsningar,

[Annika Bunte](#)
[Rektor Stadsskolan](#)

---

från: hanna.cederin@ungutanpung.se
till: annika.bunte@stadsskolan.se
datum: 30 mars 2018 14:03
ämne: Re: Varför så x-trem till Stadsskolan i vår!

Hej Annika,

Roligt, vi kommer gärna till er i vår! Just nu är vecka 21 och 22 lediga.

Jag föreslår att utbildningstillfället med lärarna ordnas inom en vecka efter att föreställningen visas och att den läggs upp så här:

1. Föreläsning med Eva-Lotta Hultén - Introduktion till metodmaterialet (1 h)
2. Workshop med Leila Baksi - Trygga samtal om kontroversiella frågor (2 h)

Hur många lärare rör det sig om? Är ni intresserade av fokus på någon särskild form av extremism?

Totalkostnaden skulle då landa på 26 800 + resa, logi och traktamente. Era lokala subventioner innebär att det dras av 50 kr per elev, och vi har möjlighet att subventionera 10 % från teaterns håll med anledning av att det rör ett prioriterat område. Jag bifogar tekniska specifikationer för föreställningen.

Hörs vidare,

Med vänlig hälsning,

Hanna Cederin
Projektledare

0739 980 755

[Ung utan pung](#) | www.ungutanpung.se

Kontakta oss

Projektledare Hanna Cederin
E-post: hanna@ungutanpung.se
Telefon: 073 - 998 07 55

Berätta i telefon eller i ett mail:

- Vilka delar av projektet ni är intresserade av
- Vilka behov som finns i er verksamhet
- Vilken tidpunkt ni vill ha besök av oss

Vi återkommer inom 1-3 arbetsdagar med ett förslag till upplägg och kostnadsberäkning.

